

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING QONUNI
**“XOTIN-QIZLAR VA ERKAKLAR UCHUN TENG HUQUQ HAMDA IMKONIYATLAR
KAFOLATLARI TO‘G‘RISIDA”GI O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI QONUNIGA QO‘SHIMCHA
VA O‘ZGARTISHLAR KIRITISH HAQIDA**

Qonunchilik palatasi tomonidan 2022-yil 27-sentabrda qabul qilingan
Senat tomonidan 2022-yil 19-noyabrda ma’qullangan

Keyingi yillarda O‘zbekiston Respublikasida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarga erishish, jamiyat va davlat ishlarini boshqarishda ularning teng ravishda ishtirok etishini ta’minlash, xotin-qizlarni ijtimoiy-huquqiy jihatdan qo‘llab-quvvatlash sohasida mustahkam huquqiy asoslar yaratildi.

Shuningdek mamlakatimiz ijtimoiy-siyosiy hayotining barcha sohalarida xotin-qizlar va erkaklarning teng ravishda ishtirok etishini ta’minlashga qaratilgan maxsus strategiyalar hamda dasturlar qabul qilindi. Shu bilan birga gender tenglikni ta’minlash mexanizmlari takomillashtirilmoqda.

Ushbu Qonun genderga oid audit o‘tkazishning huquqiy asoslarini mustahkamlaydi, xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari ta’minlanishini, shuningdek ushbu sohada jamoatchilik nazorati o‘tkazilishini kuchaytirishga xizmat qiladi.

1-modda. O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 2-sentabrda qabul qilingan “Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to‘g‘risida”gi O‘RQ-562-sonli [Qonuniga](#) (O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining Axborotnomasi, 2019-yil, № 9, 587-modda; 2021-yil, 4-songa ilova) quyidagi qo‘shimcha va o‘zgartishlar kiritilsin:

1) [3-modda](#):

quyidagi mazmundagi oltinchi xatboshi bilan to‘ldirilsin:

“genderga oid audit — davlat organlari va tashkilotlari faoliyatida, shu jumladan kadrlar siyosatini olib borishda xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to‘g‘risidagi qonunchilik talablariga rioya etilishi holatini, shuningdek genderga doir kompleks yondashuvni o‘rganish va baholash”;

[oltinchi](#) va [yettinchi xatboshilari](#) tegishincha yettinchi va sakkizinchi xatboshilar deb hisoblansin;

quyidagi mazmundagi to‘qqizinchi xatboshi bilan to‘ldirilsin:

“genderga doir kompleks yondashuv — davlat organlari va tashkilotlari tomonidan o‘z faoliyatini, shu jumladan kadrlar siyosatini olib borishni xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to‘g‘risidagi qonunchilikka muvofiq tashkil etish”;

2) [1-bob](#) quyidagi mazmundagi 8¹ va 8²-moddalar bilan to‘ldirilsin:

“8¹-modda. Genderga oid auditning asosiy vazifalari

Genderga oid auditning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

davlat organlari va tashkilotlarida xotin-qizlar va erkaklar sonining nisbatini o‘rganish;

davlat organlari va tashkilotlari o‘z faoliyatini genderga doir kompleks yondashuv asosida tashkil etganligi holatini o‘rganish;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta’minlash sohasidagi qonunchilikning ijro etilish holatini baholash;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash bo'yicha takliflar ishlab chiqish.

8-modda. Genderga oid auditni o'tkazish va uning natijalarini ko'rib chiqish tartibi

Genderga oid audit tasdiqlangan uch yillik rejaga asosan O'zbekiston Kasaba uyushmalari federatsiyasi tomonidan davlat organlari va tashkilotlarida jamoatchilik nazorati doirasida o'tkaziladi.

Genderga oid audit davlat organlari va tashkilotlari faoliyatining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda genderga oid auditni o'tkazish uslubiyati asosida o'tkaziladi.

Genderga oid auditni o'tkazish uchun tegishli sohada zarur bilimga va ish tajribasiga ega bo'lgan mutaxassislar jamoatchilik asosida jalb etilishi mumkin.

Genderga oid audit natijalariga doir axborot va takliflar genderga oid audit o'tkazilganidan keyin Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasiga o'n ish kunidan kechiktirmay yuboriladi.

Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasi genderga oid audit natijalariga doir axborotni va takliflarni bir oy ichida ko'rib chiqadi. Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasi genderga oid audit natijalariga doir axborotni va takliflarni ko'rib chiqish yakunlari bo'yicha davlat organlari va tashkilotlari faoliyatiga, shu jumladan kadrlar siyosatini olib borishda genderga doir kompleks yondashuvni bosqichma-bosqich joriy etishga qaratilgan chora-tadbirlarni belgilaydi va ularning amalga oshirilishini nazorat qiladi.

Genderga oid audit natijalari to'g'risidagi axborot O'zbekiston Kasaba uyushmalari federatsiyasining rasmiy veb-saytiga joylashtiriladi";

3) 10-moddaning [matnidagi](#) "O'zbekiston Respublikasining Gender tenglikni ta'minlash masalalari bo'yicha komissiyasi" degan so'zlar "Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasi" degan so'zlar bilan almashtirilsin;

4) [12-modda](#) quyidagi tahrirda bayon etilsin:

"12-modda. Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasining vakolatlari

Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasi:

xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirishga, xotin-qizlar va erkaklar o'rtasida gender tenglikka erishishga, oilani mustahkamlashga, onalik, otalik hamda bolalikni muhofaza qilishga qaratilgan davlat siyosatini amalga oshirishda ishtirok etadi;

jamiyat hayotining barcha sohalarida xotin-qizlar va erkaklarning haqiqiy tengligiga erishishga, davlat xizmatining rahbarlik lavozimlariga ilgari surish chog'ida jins bo'yicha kamsitishga yo'l qo'ymaslik prinsipini ta'minlashga ko'maklashadi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash sohasidagi davlat dasturlarini, milliy harakatlar rejalarini va strategiyalarni ishlab chiqishda hamda amalga oshirishda ishtirok etadi;

gender tenglikni, xotin-qizlarning huquqlari va qonuniy manfaatlarini ta'minlash borasidagi ishlarning joriy holatini o'rganish, mavjud muammolarni tanqidiy jihatdan tahlil qilish va bartaraf etish choralari ko'radi;

xotin-qizlarni ijtimoiy-huquqiy jihatdan qo'llab-quvvatlash, xotin-qizlarning ijtimoiy-iqtisodiy va ijtimoiy-siyosiy faolligini erkaklar bilan teng ravishda oshirish choralari ko'radi;

davlat organlarining jamiyat hayotining barcha sohalarida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarga erishishga qaratilgan faoliyatini muvofiqlashtiradi;

jinsi bo'yicha bevosita yoki bilvosita kamsitilganligi munosabati bilan og'ir hayotiy vaziyatga tushib qolgan shaxslarning huquqlarini himoya qilish va ularga yordam ko'rsatish bo'yicha maxsus muassasalarni tashkil etish yuzasidan takliflar ishlab chiqadi;

gender siyosati amalga oshirilishini ta'minlash bo'yicha vaqtinchalik maxsus choralar ko'rish va ularni bekor qilish yuzasidan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasiga takliflar kiritadi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to'g'risidagi qonunchilikning ijrosi ustidan nazoratni amalga oshiradi;

jismoniy va yuridik shaxslarning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash masalalariga doir murojaatlarini qabul qilishni, ko'rib chiqishni va tahlil qilishni amalga oshiradi hamda buzilgan huquqlarni tiklash yuzasidan choralar ko'radi;

genderga oid auditni o'tkazish rejasini tasdiqlaydi va genderga oid auditni o'tkazish uslubiyatini belgilaydi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash va bu sohadagi xalqaro standartlarga rioya etish borasida xalqaro tashkilotlar, xorijiy mamlakatlarning tegishli organlari bilan hamkorlikni amalga oshiradi".

2-modda. O'zbekiston Respublikasi Oila va xotin-qizlar davlat qo'mitasi va boshqa manfaatdor tashkilotlar ushbu Qonunning ijrosini, ijrochilarga yetkazilishini hamda mohiyati va ahamiyati aholi o'rtasida tushuntirilishini ta'minlasin.

3-modda. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi:

hukumat qarorlarini ushbu Qonunga muvofiqlashtirsin;

davlat boshqaruvi organlari ushbu Qonunga zid bo'lgan o'z normativ-huquqiy hujjatlarini qayta ko'rib chiqishlari va bekor qilishlarini ta'minlasin.

4-modda. Ushbu Qonun rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran kuchga kiradi.

O'zbekiston Respublikasining Prezidenti Sh. MIRZIYOYEV

Toshkent sh.,
2022-yil 15-dekabr,
O'RQ-809-son